

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

ชื่อหลักสูตร การทอผ้าขึ้นตีนก่าย
จำนวน ๓๑ ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

จากการมุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนทุกช่วงวัย “เรียนดี มีความสุข” โดยการจัดการเรียนวิชาชีพพระยະສັນให้กับประชาชนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน บริบทของพื้นที่ จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนหรือกลุ่มผู้สูงอายุ และการพัฒนาทักษะชีวิตในการเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันยุคดิจิทัล ที่จะต้อง “จับต้องได้ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอาชีพเพื่อการมีงานทำ Reskill Upskill” และออกใบรับรองตามความรู้ความสามารถ Reskill คือการสร้างทักษะใหม่ที่เกิดขึ้นในการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการขณะที่ Upskill คือ การพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้น การเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ประชาชนใช้เวลาว่างหลังจากฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร โดยการรวมกลุ่มกันประกอบอาชีพเสริม ได้แก่ การทอผ้าไหม การทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ เพื่อรองรับการเติบโตในอนาคตสามารถสร้างรายได้ สามารถต่อยอดผลิตภัณฑ์ และส่งเสริมการขายออนไลน์รองรับตลาดที่กว้างขึ้นให้กับกลุ่มวิชาการทอผ้าขึ้นตีนก่วย สกร.ระดับอำเภอเมืองมหาสารคาม ได้เป็นอย่างดี

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานสนองกับนโยบายและภารกิจเร่งด่วน ดังกล่าว ได้เห็นความสำคัญของการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพพระยະສັນตามความสนใจของกลุ่มเป้าหมายประชาชนในพื้นที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพพระยະສັນให้กับประชาชนทั่วไปตามความสนใจ เพื่อลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ในครัวเรือน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข และเป็นการสร้างอาชีพให้เกิดความมั่นคงต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความเป็นมา	๑
จุดประสงค์การเรียนรู้	๑
เป้าหมาย	๑
ระยะเวลา	๑
เนื้อหาหลักสูตร	๒
การจัดการเรียนรู้	๒
สื่อการเรียนรู้	๒
การวัดและประเมินผล	๒
การจบหลักสูตร	๒
เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร	๒
การเทียบโอน	๒
โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าขึ้นตีนก่าย	๓
แบบทดสอบก่อนเรียน	๗
ใบความรู้	๑๐
แบบประเมินผลงานผู้เรียน	๑๔
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๕

ชื่อหลักสูตร การทอผ้าขึ้นตีนก้วย จำนวน ๓๑ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพ พาณิชยกรรมและบริการ(ชั้นเรียนวิชาชีพ)
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ภายในกรอบเวลา ๒ ปีที่พัฒนา ๕ ศักยภาพ ของพื้นที่ใน ๕ กลุ่มอาชีพใหม่ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขารู้เราเท่าทัน” เพื่อแข่งขันได้ ในเวทีโลก “ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถ ให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ทำให้ ประชาชนมีรายได้มั่นคงมั่งคั่งและมีงานทำอย่างยั่งยืนมีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาค อาเซียน และระดับสากล เพื่อพัฒนาและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทอผ้า ซึ่งเป็นงานหัตถกรรมที่สำคัญของชาว อีสานมาช้านาน การทอผ้าขึ้นตีนก้วย เสริมรายได้หลังฤดูทำนาหรือช่วงเวลารว่าง และเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่เกิด จากประสบการณ์ตรงของคนในชุมชน

หลักการของหลักสูตร

จากนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ตามยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ ๖ ยุทธศาสตร์ ข้อ ๔.๔ พัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพระยะสั้น ให้มีความหลากหลาย ทันสมัย เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และตอบสนอง ความต้องการของประชาชน ที่สอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต สอดคล้องความต้องการของ ตลาดแรงงาน และเป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช รายวิชาเลือกสาระการประกอบอาชีพ ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนและตอบสนองกับความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย สกร.ระดับอำเภอเมืองมหาสารคาม จึงได้จัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน วิชาการทอผ้าขึ้นตีนก้วย จำนวน ๓๑ ชั่วโมงขึ้น เป็นหลักสูตรที่ ตอบสนองความต้องการเรียนรู้ของประชาชน และความต้องการของตลาด มุ่งให้ผู้เรียนประกอบอาชีพได้จริง หลังจบหลักสูตร และสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพเสริมเพื่อก่อให้เกิดรายได้กับตนเองและครอบครัวเป็น การสร้างอาชีพให้เกิดความมั่นคงต่อไป

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการทอผ้าขึ้นตีนก่าย โดยใช้ด้ายเป็นวัตถุดิบ
๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์และเกิดทักษะในการออกผลผลิต
๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้

กลุ่มเป้าหมาย :ประชาชนทั่วไป

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
๓. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการเปลี่ยนอาชีพ

ระยะเวลา

- ระยะเวลาเรียน หลักสูตรวิชาการทอผ้าขึ้นตีนก่าย ใช้เวลาเรียนทั้งหมด ๓๑ ชั่วโมง
- ภาคทฤษฎี จำนวน ๕ ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ จำนวน ๒๖ ชั่วโมง

การจัดการเรียนรู้ การทอผ้าขึ้นตีนก่าย

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการทอผ้าขึ้นตีนก่าย
 ๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ
 - ๑.๑ ประวัติความเป็นมา
 - ๑.๒ ความสำคัญและประโยชน์ ของการทอผ้าขึ้นตีนก่าย
 - ๑.๓ วิเคราะห์ตนเองในการ ประกอบอาชีพการทอผ้าขึ้นตีนก่ายและคุณธรรม จริยธรรมสำหรับอาชีพ
 ๒. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้าขึ้นตีนก่าย
 - ๒.๑ ลายของผ้าขึ้นตีนก่าย
 - ๒.๒ ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ และวิธีใช้
 - ๒.๓ ความปลอดภัยในการใช้ เครื่องมืออุปกรณ์
๒. ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าขึ้นตีนก่าย
 ๑. การเตรียมวัสดุ
 ๒. การเตรียม
 ๓. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ
 ๔. วิธีการทอผ้าขึ้นตีนก่าย
 ๕. วิธีการเก็บรายละเอียดของงาน

๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทอผ้าขึ้นตีนก่วย
 ๑. การคำนวณพื้นที่และการคำนวณ ราคา
 ๒. การประชาสัมพันธ์และการหาลูกค้า
 ๓. การควบคุมมาตรฐานของการบริการ
 ๔. การเจรจาต่อรองราคากับลูกค้า
๔. โครงสร้างการประกอบอาชีพการทอผ้าขึ้นตีนก่วย
 ๑. ความสำคัญของโครงการอาชีพการทอผ้าขึ้นตีนก่วย
 ๒. ประโยชน์ของโครงการอาชีพการทอผ้าขึ้นตีนก่วย
 ๓. องค์ประกอบของโครงการอาชีพการทอผ้าขึ้นตีนก่วย
 ๔. การเขียนโครงการอาชีพการทอผ้าขึ้นตีนก่วย
 ๕. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการทอผ้าขึ้นตีนก่วย

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ แผ่นพับ ใบความรู้ /ใบงาน
๒. สื่อบุคคล/ภูมิปัญญา
๓. แหล่งเรียนรู้/สถานประกอบการ
๔. หนังสือเอกสารเทคนิคการทำผ้าขึ้นตีนก่วย

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบ

หลักสูตรการจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕ ของเวลาเรียน
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๙๕ ของการประเมินทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
๓. มีผลงาน/ชิ้นงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

๑. แบบ กน.๑๒

การเทียบโอน

การเทียบโอน ผู้เรียนที่จบหลักสูตรการทอผ้าขึ้นตีนก่วย สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปเทียบโอนผลการเรียนรู้ กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพ วิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าขึ้นตีนก่าย

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
ช่องทางการประกอบอาชีพ	<p>๑. ผู้เรียนบอกทราบประวัติ ความ เป็นมาผ้าขึ้นตีนก่าย</p> <p>๒. ผู้เรียนบอกความสำคัญในการ ประกอบอาชีพการทอผ้าขึ้นตีนก่าย</p> <p>๓. วิเคราะห์ตนเองในการประกอบ อาชีพ การทอผ้าขึ้นตีนก่ายและ คุณธรรม จริยธรรมสำหรับอาชีพการ ทอผ้าขึ้น ตีนก่าย</p> <p>๔. บอกชนิดของวัสดุการทอผ้าขึ้น ตีนก่ายและวิธีใช้</p> <p>๕. อธิบายวิธีการรักษาความปลอดภัย จากการใช้เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ได้</p> <p>๖. เพื่อทราบภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอ ผ้าขึ้นตีนก่าย</p>	<p>๑.ช่องทางการประกอบอาชีพ</p> <p>๑.๑ ประวัติความเป็นมา</p> <p>๑.๒ ความสำคัญและประโยชน์ ของการทอ ผ้าขึ้นตีนก่ายและการ ประกอบอาชีพการทอ ผ้าขึ้นตีนก่าย</p> <p>๑.๓ วิเคราะห์ ตนเองใน การ ประกอบอาชีพการ ทอผ้าขึ้นตีนก่าย และคุณธรรม จริยธรรม สำหรับอาชีพ การทอผ้าขึ้นตีนก่าย</p> <p>๒. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้าขึ้น ตีนก่าย</p> <p>๒.๑ สายของผ้าขึ้นตีนก่าย</p> <p>๒.๒ ชนิดของวัสดุการทอผ้าขึ้น ตีนก่าย และวิธีใช้</p> <p>๒.๓ ความปลอดภัยในการใช้ เครื่องมืออุปกรณ์</p> <p>๓. ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอผ้าขึ้น ตีนก่าย</p>	<p>วิทยากรบรรยายให้ความรู้</p> <p>๑. ประวัติความเป็นมา</p> <p>๒. ความสำคัญและประโยชน์และการ ประกอบอาชีพการทอผ้าขึ้นตีนก่าย</p> <p>๓. วิเคราะห์ตนเองในการประกอบอาชีพ และคุณธรรม จริยธรรมสำหรับอาชีพ การทอผ้าขึ้นตีนก่าย</p> <p>๔. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้าขึ้น ตีนก่าย</p> <p>๕. ชนิดของวัสดุการทอผ้าขึ้นตีนก่าย และวิธีใช้</p> <p>๖. ความปลอดภัยในการใช้ เครื่องมือ อุปกรณ์</p> <p>๗.ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอผ้าขึ้นตีนก่าย</p>	๒	๑

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
ทักษะการประกอบอาชีพ	<p>๑. เพื่อทราบการจัดเตรียมวัสดุ/อุปกรณ์ในการทอ ผ้าขึ้นตีนก้วย</p> <p>๒. เพื่อทราบขั้นตอนการออกแบบลายผ้าขึ้นตีนก้วย</p> <p>๓. สามารถสรุปขั้นตอนและเทคนิคการทอผ้าขึ้น ตีนก้วย</p> <p>๔. ประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน</p>	<p>๑. การจัดเตรียม วัสดุ/อุปกรณ์ในการทอผ้าขึ้นตีนก้วย</p> <p>๒. ขั้นตอนการ ออกแบบลายผ้าขึ้นตีนก้วย</p> <p>๓. ขั้นตอนและ เทคนิคการทอผ้าขึ้นตีนก้วย</p>	<p>๑. วิทยากรสาธิตพ พร้อมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ</p> <p>- สิ่งที่ต้องเตรียม วัสดุ/อุปกรณ์ในการทอผ้าขึ้นตีนก้วย</p> <p>๑. กี่</p> <p>๒. อัก</p> <p>๓. ไนท์</p> <p>๔. ฟืม</p> <p>๕. กระสวย</p> <p>๖. หลอดด้าย</p> <p>๗. เส้นด้าย สีต่างๆ</p> <p>๒. ทำใบงาน/ชิ้นงานการทอผ้าขึ้นตีนก้วย</p> <p>๓. วิทยากรให้ ผู้เรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ</p> <p>๔. ลงมือปฏิบัติ ทอผ้าขึ้นตีนก้วย</p> <p>๕. ผู้เรียนฝึกการทอผ้าขึ้นตีนก้วยทุกวิธีและฝึกเก็บ รายละเอียดของงานตามใบงานจนชำนาญ</p> <p>๖. ผู้เรียนและผู้สอน ร่วมกันสรุป</p>	๑	๒๐

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
การบริหารจัดการและการตลาด	<p>๑. คำนวณพื้นที่และราคาค่าแรงค่าวัสดุได้</p> <p>๒. หาลูกค้าและประชาสัมพันธ์งานการทอผ้าขึ้นตีนก้วย</p> <p>๓. อธิบายมาตรฐานของการบริการงานแปรรูป ผ้าขึ้นตีนก้วยได้</p> <p> ๑. เพื่อทราบการวิเคราะห์และวางแผนการตลาด</p> <p> ๒. เพื่อทราบการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย</p>	<p>๑. การวิเคราะห์และวางแผนการตลาด</p> <p>๒. การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย</p>	<p>๑. สอนการวางแผนการตลาด การบรรจุภัณฑ์ การจำหน่ายสินค้า</p> <p>๒. การจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย</p>	๑	๓
โครงการประกอบอาชีพ	<p>๑. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้</p> <p>๒. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้</p> <p>๓. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้</p>	<p>๑. ความสำคัญของโครงการ อาชีพ</p> <p>๒. ประโยชน์ของโครงการ อาชีพ</p> <p>๓. องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ</p>	<p>๑. จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิด ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้</p>	๑	๒

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	๔. อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๕. อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๖. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสม และถูกต้องได้ ๗. ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้	๔. การเขียนโครงการอาชีพ ๕. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ	๒. จัดให้ผู้เรียนศึกษาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่องตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการ อาชีพที่ดีเหมาะสมและถูกต้อง		
รวม				๕	๒๖
รวมทั้งสิ้น				๓๑	

หมายเหตุ : สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

แบบทดสอบก่อนเรียน

๑. ผ้าซิ่นตีนก่ายเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ใด

- ก) ชาวลาว
- ข) ชาวเขมร
- ค) ชาวไทยเชื้อสายจีน
- ง) ชาวมอญ

๒. ลวดลายบนผ้าซิ่นตีนก่ายนิยมใช้สีอะไรบ้าง

- ก) สีแดง สีเหลือง สีเขียว
- ข) สีดำ สีขาว สีนํ้าเงิน
- ค) สีชมพู สีม่วง สีส้ม
- ง) สีแดง สีเหลือง สีเขียว สีนํ้าเงิน สีชมพู สีม่วง สีส้ม

๓. วัสดุที่ใช้ในการทอผ้าซิ่นตีนก่ายดั้งเดิมคืออะไร

- ก) ไหม
- ข) ฝ้าย
- ค) ขนสัตว์
- ง) ไยสังเคราะห์

๔. ขั้นตอนแรกของการทอผ้าซิ่นตีนก่ายคืออะไร

- ก) การเตรียมเส้นด้าย
- ข) การขึ้นกี่
- ค) การทอลวดลาย
- ง) การเย็บริมผ้า

๕. เครื่องมือที่ใช้ในการทอผ้าซิ่นตีนก่ายเรียกว่าอะไร

- ก) กรรไกร
- ข) เข็ม
- ค) หูก
- ง) กี่

ใบความรู้

ผ้าซิ่นตีนก่วย เป็นผ้าทอพื้นเมืองที่มีเอกลักษณ์ของชาวเขมรสุรินทร์ โดดเด่นด้วยลวดลายที่สวยงาม สีสันสดใส และความประณีตบรรจงในการทอ

ประวัติความเป็นมา

ผ้าซิ่นตีนก่วยมีวิวัฒนาการมาจากผ้าซิ่นโบราณของชาวเขมร มีการดัดแปลงลวดลายและสีสันให้เข้ากับยุคสมัย แต่ยังคงเอกลักษณ์ดั้งเดิมไว้ ผ้าซิ่นตีนก่วยได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในหมู่ผู้หญิงเขมรสุรินทร์สวมใส่ในงานสำคัญต่างๆ เช่น งานบุญ งานแต่งงาน และงานประเพณี

ลักษณะของผ้าซิ่นตีนก่วย

เนื้อผ้า: ผ้าซิ่นตีนก่วยดั้งเดิมทอด้วยผ้าฝ้าย แต่ปัจจุบันมีการทอด้วยผ้าไหม ผ้าใยสังเคราะห์

ลวดลาย: ลวดลายบนผ้าซิ่นตีนก่วยมีความหลากหลาย ลวดลายยอดนิยม ได้แก่ ลายดอกพิกุล ลายขอ ลายดอกจันทน์ ลายนก ลายสัตว์ และลายเรขาคณิต

สีสัน: ผ้าซิ่นตีนก่วยนิยมใช้สีสันสดใส เช่น สีแดง สีเหลือง สีเขียว สีน้ำเงิน สีชมพู สีม่วง และสีส้ม

ส่วนประกอบ: ผ้าซิ่นตีนก่วยประกอบด้วย ๓ ส่วน

หัวซิ่น: เป็นส่วนบนของผ้าซิ่น มักมีสีพื้นเรียบหรือมีลวดลายง่ายๆ

ตัวซิ่น: เป็นส่วนกลางของผ้าซิ่น เต็มไปด้วยลวดลายที่สวยงาม

ตีนซิ่น: เป็นส่วนล่างของผ้าซิ่น มักมีสีพื้นเรียบหรือมีลวดลายคล้ายกับหัวซิ่น

ขั้นตอนการทอผ้าซิ่นตีนก่วย

การเตรียมเส้นด้าย: ย้อมเส้นด้ายให้ได้สีตามต้องการ

การขึ้นกี่: เตรียมกี่ทอผ้า ชิงเส้นยืนและเส้นพุ่ง

การทอลวดลาย: ทอผ้าตามลวดลายที่ออกแบบไว้

การเย็บริมผ้า: เย็บริมผ้าให้เรียบร้อย

ความหมายของลวดลายบนผ้าซิ่นตีนก่วย

ลายดอกพิกุล: สื่อถึงความเจริญรุ่งเรือง

ลายขอ: สื่อถึงโชคลาภ

ลายดอกจันทน์: สื่อถึงความงาม

ลายนก: สื่อถึงเสรีภาพ

ลายสัตว์: สื่อถึงพลังอำนาจ

ลายเรขาคณิต: สื่อถึงความมั่นคง

คุณค่าของผ้าซิ่นตีนก่วย

เป็นมรดกทางวัฒนธรรม: ผ้าซิ่นตีนก่วยเป็นตัวแทนของวัฒนธรรมประเพณีของชาวเขมรสุรินทร์

เป็นงานหัตถกรรม: ผ้าซิ่นตีนก่วยเป็นงานหัตถกรรมที่แสดงถึงภูมิปัญญาและความประณีต

เป็นสินค้าทางเศรษฐกิจ: ผ้าซิ่นตีนก่วยเป็นสินค้าทางเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้กับชุมชน

เป็นสัญลักษณ์ของเอกลักษณ์: ผ้าซิ่นตีนก่วยเป็นสัญลักษณ์ของเอกลักษณ์และความภูมิใจของชาวเขมรสุรินทร์

ปัจจุบันผ้าซิ่นตีนก่วยได้รับความนิยมจากผู้คนทั่วไป ไม่จำกัดแค่เฉพาะชาวเขมร สวมใส่ได้ให้หลากหลายโอกาส ผ้าซิ่นตีนก่วยจึงถือเป็นผ้าไทยที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรม ประเพณี และเป็นสินค้าหัตถกรรมที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์สืบต่อไป

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ - สกุล.....

หลักสูตร การทอผ้าขึ้นตีนก้วย กลุ่มพานิชยกรรม

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน(๑๐ คะแนน)
๑. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ (๒๐ คะแนน)	
๑.๑ ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
๑.๒ สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
๒. ทักษะการปฏิบัติ (๔๐ คะแนน)	
๒.๑ สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
๒.๒ ประเมินโดยให้สาธิต	
๒.๓ แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
๒.๔ ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม	
๓. คุณภาพผลงาน ผลการปฏิบัติ	
๓.๑ สังเกตผลงาน	
๓.๒ ตรวจสอบผลงาน	
๓.๓ มีความคิดสร้างสรรค์	
๓.๔ ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (๑๐๐ คะแนน)	

หมายเหตุ : การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดั้งนี้การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ..... วิทยากร

(.....)

แบบทดสอบหลังเรียน

๑. เครื่องมือที่ใช้ในการทอผ้าขึ้นตีนก้วยเรียกว่าอะไร

- ก) กรรไกร
- ข) เข็ม
- ค) หูก
- ง) กี่

๒. วัสดุที่ใช้ในการทอผ้าขึ้นตีนก้วยดั้งเดิมคืออะไร

- ก) ไหม
- ข) ฝ้าย
- ค) ขนสัตว์
- ง) ไยสังเคราะห์

๓. ลวดลายบนผ้าขึ้นตีนก้วยนิยมใช้สีอะไรบ้าง

- ก) สีแดง สีเหลือง สีเขียว
- ข) สีดำ สีขาว สีนํ้าเงิน
- ค) สีชมพู สีม่วง สีส้ม
- ง) สีแดง สีเหลือง สีเขียว สีนํ้าเงิน สีชมพู สีม่วง สีส้ม

๔. ขั้นตอนแรกของการทอผ้าขึ้นตีนก้วยคืออะไร

- ก) การเตรียมเส้นด้าย
- ข) การขึ้นกี่
- ค) การทอลวดลาย
- ง) การเย็บริมผ้า

๕. ผ้าขึ้นตีนก้วยเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ใด

- ก) ชาวลาว
- ข) ชาวเขมร
- ค) ชาวไทยเชื้อสายจีน
- ง) ชาวมอญ